

Cena 15 Kč

Březen

zpravodaj

1255 - 2011 městyš Brezno u Mladé Boleslavi

Podzimní

Říjen 2011

ročník 9, číslo 3

Na úvod ...

Úvodní slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

dostává se k Vám další pokračování zpravodaje s informacemi o plánovaných i proběhlých akcích v městysi. Nechybí ani důležité informace z úřadu městyse, které doléhají na život nás všech. Tyto stránky by pro Vás měly sloužit jako jedny z nejrychlejších informací, které může úřad poskytnout, jistě je naše „místní poštovníčko“ také pro některé rodiny i jedinou informací

o jakémkoliv dění v našem okolí a o to více je naší povinností se snažit zprostředkovat co nejvíce událostí a důležitých faktů.

Děkujeme za Váš početný zájem!

Vaše redakční rada.

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

dnešní slovo starostky bude o (nejen) kulturním vyžití veřejnosti v naší obci. Myslím, že máme ve svých řadách mnoho aktivních lidí, kteří mají chuť organizovat zajímavé akce.

I z minulých článků ve zpravodaji o kultuře vyplývá, že akcí je opravdu mnoho. A to nejen kulturních. Je jen trochu škoda, že zájem veřejnosti se účastnit těchto akcí není taková, jak by si akce podle mého názoru zasloužily.

Asi je příliš uspěchaná a složitá doba a každý je rád, že má už „klid“ a ani neví, že v jeho okolí se nějaké akce konají. Proto předkládám takový malý výčet možností, kam se jít o víkendu pobavit nebo zjistit, co se vlastně v Březně děje.

V Březně se daří sportovní činnosti. Pravidelně hrají fotbalisté zápasy na hřišti v Židněvsi, kde je možnost občerstvení

ve zrekonstruovaném kiosku. Také se o sobotách hrají zápasy v házené na víceúčelovém hřišti nebo probíhá soutěž v požárním sportu. O všech sportovních akcích je možné najít informace na stránkách TJ Sokola nebo jsou hlášené místním rozhlasem. Přijďte fandit našim sportovcům, určitě se pobavíte. Každoročně se několikrát pořádají cyklistické výlety do blízkého okolí. Při společné aktivitě poznáte sousedy a i okolí, kde bydlíte. I stolní tenisté pořádají pravidelné turnaje pro veřejnost – zpravidla v době Vánočních svátků.

Kulturních akcí, jak již jsem zmínila je během roku mnoho. Oblíbené jsou všechny akce určeny dětem. Pořádají je společenské organizace a komise rady k různým příležitostem (Mikuláš a čert, MDD, rozloučení s prázdninami) nebo je to spojeno s nějakou činností (den rybolovu pro děti, přespolní cyklistický závod, soutěže na hřišti a lampionový průvod).

Děti máme v Březně opravdu hodně, proto tuto aktivitu všech organizátorů velice vítáme a děkujeme.

Nesmíme zapomenout i na další kulturní akce. Pravidelné akce se pořádají v kostele sv. Václava v Březně. Díky aktivitě neúnavných organizátorů se daří pozvat církevní hodnostáře a konají se mše (nedávno byla mše u příležitosti sv. Václava). Dále varhanní koncerty a zpívání dětského sboru v období Vánoc.

Příležitostí pro poznání svých sousedů je i účast na Koláčníku nebo Staročeských májích s vyváděním děvčat. A samozřejmě veselí spojené s Masopustem a masopustním rejmem masek. Další možnosti se sejít je adventní zpívání u vánočního stromku v některou adventní neděli.

I na seniory myslí naše společenské organizace. Již druhým rokem v letním období bylo uspořádáno úspěšné seniorské

odpoledne s divadelním představením na náměstí. Myslím, že se všichni dobře bavili.

Městys Březno se může pyšnit společenským sálem v sokolovně. Během roku jsou pořádány zábavy – můžete si přijít zatancovat nebo jen posedět s přáteli u skleničky, prostě se skvěle pobavit. Velkou tradicí v Březně je pořádání plesů v období leden až březen. Plesy mají bohatý program, živou hudbu a bohatou tombolu.

Závěrem chci upřímně poděkovat všem aktivním organizátorům, vážím si jejich práce i energie, kterou je k pořádání akce určitě zapotřebí. Přeji jim dobrý pocit z přípravy kulturní akce a odměnou hodně spokojených návštěvníků. Nám všem přeji mnoho pěkných sportovní a kulturních zážitků v dobré společnosti sousedů.

Barbora Adamcová, starostka městyse

Informace z Úřadu městyse Březno

V průběhu roku 2011 se řešilo:

1. Oddělení mateřské školy v budově zdravotního střediska – zvýšení kapacity od 1. 9. 2011 na 27 dětí.
2. Výsledky dotačních řízení – žádostí o dotace na rok 2011:

Neúspěšné žádosti byly:

- rekonstrukce úřadovny městyse Březno
- obnova dětského hřiště u sokolovny
- oprava drobné památky pomník I. sv. válka u ZŠ

Úspěšná žádost:

rekonstrukce zásahového vozidla Tatra CAS 815. Poskytnutá dotace ve výši 200.000,- Kč.

Realizace rekonstrukce vozidla Tatra CAS 815 probíhá. Předpokládané náklady 370.000,- Kč.

3. V sokolovně byla zrealizována oprava a renovace parket sálu včetně pódia. Následně byl proveden generální úklid sokolovny, malování apod. Náklady na opravu a renovaci parket byly 120.400,- Kč.
4. Na víceúčelovém hřišti u sokolovny opraveno oplocení po vichřici – náklady ve výši 137.900,-Kč.
5. Základní škola – oprava hlavního a postranního vchodu včetně okolních vstupních prostor. Celkové náklady byly 64.500,- Kč.
6. Mateřská škola v areálu základní školy – zhotoven nový chodník, náklady ve výši 27.900,- Kč. Mateřská škola v budově zdravotního střediska – před vstupem do školky upraven prostor náklady cca 6.000,- Kč.
7. Veřejná zeleň:
 - na zahradě mateřské školy byla provedena razantní úprava zeleně. Úprava živého plotu kolem celého oplocení, výměna odumřelých rostlin, doplnění o nové. Vzhledem k vichřicím, které poničili stromy v zahradě – doplnění o nové stromy. Úprava záhonů.
 - hřbitov – úprava okolí památníku z II. sv. války, razantní úprava růží podél chodníku ke hřbitovu
 - v obci – úprava jednotlivých uskupení veřejné zeleně (parčíky) a živých plotů doplnění novými za odumřelé rostliny. Celkové náklady na úpravu veřejné zeleně byly ve výši 55.400,- Kč.
8. Oprava místních komunikací v Březně – výtluky a výmoly – náklady byly ve výši 41.000,- Kč.
9. Rekonstrukce úřadu městyse Březno – instalace radiátorů a rozvodů včetně elektrokotle nového topení v celém objektu (původní topení - nefunkční přímotopy), výměna elektroinstalace v kanceláři účetních a starostky, zřízení ústředny PC rozvodů a digitální tel. ústředny, rozdělení kanceláře sádrokartonovou zvukotěsnou příčkou, nový nábytek v kanceláři účetních a starostky a zrušení nevyhovujících střešních oken (zatékání do tělesa střechy). Celkové náklady na rekonstrukci byly ve výši 350.000,- Kč.
10. Zastřešení budovy zdravotního střediska – sedlová střecha s jedním arkýřem, krytina poplastovaný plech s imitací střešní tašky včetně zateplení celého stropu. Realizace začne 31. 10. 2011 – náklady na investiční akci ve výši 1.291.000,- Kč. (včetně stavebního dozoru.

za Úřad městyse Březno starostka Barbora Adamcová

Ohlédnutí za oslavou svátku sv. Václava v kostele.

Ve středu 28. 9. proběhla v našem kostele další poutní mše, která byla opět jednou ze zajímavých akcí pro městys. Hlaholení místních zvonů svolávalo již 15 minut před začátkem ke slavnosti, která se slavnou opravou projevila nejen slovy našeho hosta, převora Antonína Krasuckého, ale i návštěvností a úctou všech návštěvníků.

Jsem ráda nejen za to, že kdo mohl, tak dorazil, ale i s velikou pochvalou musím dodat, že velikou část tvořilo i množství mladých lidí. I přes velkou návštěvu můžu říct, že v kostele byl takový klid, že by bylo slyšet spadnout špendlík na zem. Někdy se s takovou klidnou atmosférou nesetkávám ani v největších katedrálách.

Osobně jsem otce převora očekávala již hodinu před začátkem, kdy už tak trochu „kroužil“ se svým vozítkem po okolí a kolem kostela několikrát projel. Měla jsem jen trochu obavu, aby se nezalekl místního stavu našeho chrámu Páně a nerozmyslel si své budoucí počínání. Naštěstí dorazil a postupně se seznamoval s naší situací. Vše s grácií přijal, ale nastal neočekávaný problém pro kněze, neboť podstatnou věc pro bohoslužbu zapomněl. Neměl kalich (což je to nejdůležitější) a tak se statečně improvizovalo, neboť to zachránil můj párek keramických kalichů, který již několik let vystavuji na svém domácím novodobém „kredenci“, takže teď vlastním jednu z nejcennějších věcí, kterou hned tak nikdo mít nebude!

V úvodu mše zazněla krásná slova naší paní starostky, která předala i malý dárek našemu hostovi. Mše proběhla ke vši slávě sv. Václava a bohužel ještě ne

s ideálním doprovodem hudby. Píšťalové varhany, které byly zasaženy před lety ranou ze stropu (omítka i s malbou), již jsou v provozu, ale momentálně toho hraje víc než bych potřebovala a musí se ještě doregulovat část píšťaliště, které jsem ještě díky špatnému přístupu do píšťal nedokázala odhalit. Vliv má také vedení elektroinstalace, neboť je v generální opravě.

Po mši nastal malý informativní chaos, neboť nebylo ohlášeno, že je naplánována beseda, to jsem holt neuhlídala, ale nakonec se pár lidí vrátilo do chrámu a celkem mile jsme otce převora vyzpovídali.

Jistě jste si někteří všimli, že do kostela nám přibyl krásný lustr a soubor obrazů, který by neměl v kostele chybět. Jedná se o čtrnáct zastavení „Křížové cesty“.

Bohužel, nebo bohudík jsme uvnitř chrámu začali s generální opravou elektroinstalace, která je po střešní krytině to nejdůležitější a tak je jasné, že instalace obrazů a lustru není zrovna vhodná. Jelikož se jedná o hodnotné dary pro Březno z farnosti náchochské, tak nebylo možné ustoupit z požadavku, aby vše bylo zavěšeno. Takže jediná verze, která z toho pro mě plyne je, že čištění lustru pro mě bude častým úkolem, anebo jej dostane někdo v Březně úkolem za nějaký prohřešek.

Co se týče vlastních oprav, tak v letošním roce proběhla další etapa a dokončení střechy nad lodí kostela a čekáme na další dotaci od MK na generálku presbytáře, kde pravděpodobně bude nutná i demontáž sanktusové věže včetně nového oplechování, které vyžaduje značnou finanční investici.

Další rozpracovanou akcí je generální oprava vstupních dveří od náměstí, které již

jsou zhotoveny zatím bez kování, které musí být podle požadavků památkové péče převzato z původních ještě stávajících dveří. Vše kolem dubových dveří se pozdrželo jen díky smlouvám zhotovitele, kterého jsme nakonec pro navrhovanou cenu nevzali, ale naopak za nižší cenu stejné práce bude dveře instalovat firma, která zhotovovala i generálku lavic. Konkrétní jméno zde nechci zveřejňovat kvůli jejich ochraně.

Dalším jevem, který jste postřehli a výše jsem i zmínila, že se započala generální oprava elektroinstalace, která bude navazovat v etapách podle finančních možností. Zatím jsme začali s nákupem materiálu a počátečními pracemi vedení kabelů v hodnotě 15. tisíc Kč, které je to nejdůležitější pro každou stavbu.

Co se týče našich finančních prostředků: 28. 9. se vybralo ve sbírce krásných 1210 Kč. Celkem máme v kase 80698 Kč. Předpokládané výdaje budou : dveře do 40tis. (záleží na nabídce kovářských prací) a zbytek elektroinstalace + něco musí zůstat v kase pro mimořádné události. Další pokračování bude navazovat na finanční prostředky, o kterých Vás budu průběžně informovat, protože Vy jste Ti, kdo darují své peníze do této stavby a hlavní dík patří právě jen Vám!

Za vše Vám proto upřímně děkuji a věřím, že společně někam dílo dotáhneme.....

Zdenka Nečesaná.

Poutě a posvícení - proč se slaví

Poutě a posvícení a proč je slavíme...

Když se vysloví slovo poutí, tak často slýchám, že oslava náleží patřičné sklizni místních sedláků, ale to hluboký omyl a jen představa a domýšlivost lidí.

Každá poutí směřuje k putování za patronem obce či místa, kterému bylo naše posvěcené místo určeno. V českých zemích se setkáváme i se slavením poutí o Vánocích. Nedaleko od nás v malé obci Řitnice slaví poutí na sv. Štěpána 26. prosince. Právě to souvisí se zasvěcením chrámu a tudíž i obce.

Patron naší obce byl vždy od svého počátku sv. Václav, který měl ochranu nad občany i ději které se tomuto světcu přisuzovaly. Postavu sv. Václava jsme proto měli i v hlavní nise západního průčelí chrámu, které později muselo být zrušeno díky deformaci stěny a postava světce přenesena

na křižovatku k Nové Telibi a Dolánkům, takže patrona máme jen v této podobě. Chránový obraz, který napovídá o vztahu patrona k tomuto místu, nebo k všeobecnému patronství bohužel zatím nemáme. Zkrátka někde je a ještě jsme neodhalili místo nálezu.

Takže poutě nesouvisí s vydařenou úrodou, nebo ukončenými pracemi na polích, ale souvisí se svátkem našeho patrona! Posvícení souvisí se slovem „posvětit“ což jednoznačně ukazuje na přesný den zasvěcení kostela sv. Václavu. Předkové přemýšleli důkladněji a vlastní zasvěcení chrámu darovali dnu sv. Václava, čili 28. 9. 1718.

O tom píše i historický dokument ze sanktusové věže s pečeti. Proto oslavy svátku sv. Václava byly v Březně vždy v monumentálním pojetí a velmi v okolí vážené. Nikde se o tomto společném slavení

poutě i posvícení nemluvílo, stalo se to samozřejmostí, která postupně jako informace z hlav lidí vymizela. U nás se slaví jakési posvícení kolem svátku Všech svatých v počátku měsíce listopadu, kdy to již spojujeme s tzv. Havelským posvícením, které je jakousi oslavou posvěcených chrámů, kde není jasný den, nebo termín posvěcení chrámů.

Jelikož toto u nás upadlo v zapomnění, tak jakési posvícení slavíme právě v listopadu, ale to právě právě ve svátek sv. Václava, kdy se mají rozhlaholit všechny zvony nad Březnem, aby oznámily své zasvěcení a patronaci právě sv. Václava a tohoto světce uctívat v plné síle!

„Svatý Václave, oroduj za nás!“

Zdenka Nečesaná

Zasedání zastupitelstva

Zápis č. 3/2011 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 22. 6. 2011

3/01/2011 – rozpočtové změny 1/2011 ze dne 22. 6. 2011. Zvýšení příjmů i výdajů 7 650,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

3/02/2011 – zvýšení sazby stočného od 1. 7. 2011 – občané 3,50 Kč. osoba/den, 33,80 Kč./m³. podnikající osoby a firmy. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

3/03/2011 – uskutečnit záměr na prodej pozemku par.č. 1145 v k.ú. Březno o výměře 320 m². Zastupitelstvo schválilo 12 hlasy, proti 3 hlasy.

3/04/2011 – zastřešení budovy zdravotního střediska – varianta 2b – sedlová střecha + 2 trojúhelníkové arkýře – krytina imitace tašky s tl. zateplení stropu 20 cm. Zastupitelstvo schválilo 14 přítomnými hlasy, 1 hlas proti.

3/05/2011 – revokace usnesení fa. Balgsan: 5/02/2009 – darování podílů pozemku par.č. 305/9 v k.ú. Březno – fa. Balgsan s. r. o., pp. Studentský, Trunečková, Švarc, Černý. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

3/06/2011 – závěrečný účet za rok 2010. Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádření souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

3/07/2011 – TJ Sokol: Dodatek č.1 ke smlouvě o poskytnutí finančního příspěvku ze dne 6. 12. 2010. Prodloužení lhůty pro čerpání příspěvku do 31. 8. 2011. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

3/08/2011 – smlouva o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene na pozemcích par. č. 1084, 1085 PK v k.ú. Březno – ČEZ Distribuce a. s. – stavba Dlouhá Lhota, Havránek. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

Zápis č. 4/2011 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 10. 8. 2011

4/01/2011 – schválení přijetí dotace SK Fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS 200 000,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/02/2011 – schválení projektu Rekonstrukce zásahového vozidla Tatra CAS 815. Návrh na rozpočtovou změnu – navýšení opravy o 135 000,00 Kč. Opravu provést ve výši cca. 370 000,00 Kč. Finanční spoluúčast městyse ve výši 170 000,00 Kč. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/03/2011 – pronájem a následný prodej pozemku par. č. 1145 v k.ú. Březno o výměře 320 m². žadatel pí. Štolová Lenka. Návrh pronajmout pozemek na 2 roky, prodej pozemku po splnění podmínek kolaudace RD. Nájemné bude kupní cena pozemku. Návrh kupní ceny pozemku par.č. 1145 – 300,00 Kč./m². Zastupitelstvo schválilo 13 hlasy.

4/04/2011 – pozemek par. č. 51 (část) v k. ú Březno – projednání záměru prodeje pozemku (žádost pí. Pospíšilová). Hlasování neuskutečnit záměr prodeje pozemku – pro 12 hlasů, zdržel hlasování 1 hlas. Zastupitelstvo městyse záměr neschválilo 12 hlasy.

4/05/2011 – požární zbrojnice – rozpracovat zadání projektové dokumentace na rekonstrukci střechy požární zbrojnice. Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

Z. Valenta

Ze školkového deníku

Co nového u nás v mateřské škole

Tak už se nám opět rozběhl nový školní rok. V začátcích mateřské školy (dále MŠ) v roce 1946 byla původně zřízena jedna třída v budově základní školy. Naše školička se za posledních pár let rozrostla ze 40 dětí (dvě oddělení a tři učitelky) na stávajících 87 dětí.

Ve školním roce 2011/2012 jsou otevřeny čtyři třídy a pracuje v nich šest pedagogických pracovníků. Jedna třída vznikla po rekonstrukci zdravotního střediska jako odloučené pracoviště začátkem ledna 2011. Přes letní prázdniny se ještě podařilo administrativně vyřídit navýšení kapacity MŠ na celkový počet 87 dětí (oproti stavu v lednu 2011, kdy bylo v MŠ zapsáno 80 dětí).

Před dvěma roky byla MŠ zateplena a dostala „nový kabát“, plastová okna, nový nábytek do tří tříd. Na zahradě se vybudoval

na místě druhého pískoviště altán, kde si děti hrají v horkém či deštivém počasí. Vybavení školní zahrady bychom chtěli ještě dále vylepšovat za peněžitě sponzorské dary od rodičů. Není to však tak jednoduché, jak se na první pohled zdá. Průlezky s certifikátem o bezpečnosti jsou hodně drahé a tak na ně hledáme ještě korunky. Ti rodiče, kteří dar nedali, se samozřejmě nemusí bát, že by jejich děti byly jakýmkoli způsobem znevýhodňovány. Rodičů, kteří dali peněžitý sponzorský dar je méně než šestina z celkového počtu zapsaných dětí. Mnohokrát děkujeme!

Po prázdninovém odpočinku jsme se všichni s chutí vrhli opět do další „práce“. My děti jsme se již těšily na své kamarády, na společné hry s našimi oblíbenými hračkami i na to, jaké zajímavé činnosti a úkoly si pro nás připraví paní učitelky.

V září jsme se svezly vláčkem – jedna skupina (2 třídy) jela do Dlouhé Lhoty a druhá (další 2 třídy) do Kolomut. Při pěší túře zpět do Března jsme si na této prodloužené vycházce mohly nejen procvičit nožky, ale také se seznámit s bezprostředním okolím obce Březno.

A co v říjnu? Podnikly jsme exkurzi do svíčkárný v Šestajovicích u Prahy, odkud jsme si domů přivezly vlastnoručně vyrobené dárky pro své milé doma (obarvenou svíčku a lahvičku koupelové soli). Kromě voňavého prostředí výroby svíček jsme si mohly prohlédnout i drobná domácí zvířata (kozy, ovce, selátka drůbež) ve dvoře provozovny.

Hodně legrace jsme si užily při divadelním představení Velká školní taškařice v kulturním středisku Svět v Mladé Boleslavi.

Mrzelo nás, že pro nepřízeň počasí muselo být zatím zrušeno naplánované setkání s hasiči ze Škodovky a seznámení se s jejich auty a technikou, které se mělo uskutečnit u základní školy.

Také jsme se nemohly dočkat pouštění draků (aktivita pro děti a rodiče), při kterém jsme měly možnost porovnat si své dráčky s kamarádovými, splnit drobné úkoly na vytyčené trase a nakonec si pochutnat na opečeném buřtíku.

Už se těšíme na další podzimní akce. Hurá!

Ahoj děti!

Já jsem skřítek „Podzimníček“, ale vy mě jistě znáte. A umím čarovat, opravdu. Vy mi nevěříte? Obarvím zelenou letní přírodu na mnoho barevných odstínů. Barevné listí se pohupuje v podzimním větru a tiše, tičounce slétne na zem. Drobní pavoučci jsou odnášeni vánkem a zanechávají za sebou jemnou pavučinku, do které se mnohdy chytíme.

Právě na podzim sklízíme ze zahrádek zeleninu a sladké ovoce. Ano, měli bychom všichni jíst tyto vitamíny nabitě poklady, abychom byli zdraví a v zimě nestonali.

V lese v mechu vyčaruji sametového hříbečka, pod kapradím červenou muchomůrku. Na kraji lesa se na nás usmějí červené šípky a modré trnky. Když budete v lese chodit tiše, ještě zahlédnete plachou srnku či

ptáčka. A čaruji hodně a moc rád. Tolik barev, jako na podzim, nevidíte v žádném jiném ročním období. Zima je bílá, jaro nabízí plno odstínů zelené a léto září žlutým sluníčkem. Pokud se na nás ovšem nekaboní jako letos. V podzimním větru se na obloze prohání střapatí, rozcuchaní draci a mnoho tatiček a maminek si zasněně vzpomene na svá dětská léta.

K podzimu patří ale také ranní mlhy, které se líně převalují v údolí a ojiněné louky nám připomínají blížící se zimu. Inu rozmary podzimního počasí jsou nepřeborné.

Pro vaše pobavení při podzimním posezení s Březenským zpravodajem jsem si pro vás připravil pár hádanek. Ať je všechny uhádnete vám přeje váš Skřítek Podzimníček!

Základní škola Březno

Vážení rodiče a prarodiče, všichni spoluobčané, milí žáci.

Prázdniny už jsou minulostí, léto skončilo, o své slovo se opět přihlásil podzim a s ním sychravo, mlhavo a chlad. Jsou tomu již téměř dva měsíce, co děti usedly do svých školních lavic, začaly se potýkat se svými povinnostmi, začaly do sebe „nasávat“ nové vědomosti a získávat nové dovednosti. V naší škole jsme opět přivítali především nové žáčky, prvňáčky. Přivítala je paní učitelka Mgr. Věra Klímová, asistentka pedagoga paní ing. Eva Skrbková, nová vychovatelka ve školní družině paní Miroslava Němečková, dále čistá, pestrá učebna s kamarádem krtečkem a úplně nová, prostorná třída školní družiny. Není toho zrovna málo, co na ně čekalo, že? S novým prostředím se neuvěřitelně rychle a dobře sžili a dnes už mohu konstatovat, že se ve škole pohybují jako ryby ve vodě. Ačkolí neprošli plaveckým výcvikem, nezalekli se ani celoškolských plaveckých závodů v Liberci a zúčastnili se jich, s obrovským elánem pouštěli na „Drakiádě“ draky a díky obětavým maminkám bravurně zvládli první letošní barevný den ve škole. Maminky je všechny vybavily stejnými a přesto originálními oranžovými batikovanými tričky. Děti byly úžasné, byla radost na ně pohledět!!

Chtěla bych Vám také touto cestou představit naše nové učitele, kteří do naší školy nastoupili. Jsou jimi paní učitelka Mgr. Marcela Hofmanová, moje nová zástupkyně, paní učitelka Mgr. Miroslava Němečková, vychovatelka ve školní družině, paní ing. Eva Skrbková, asistentka pedagoga, pan učitel Mgr. Petr Pištěk, učitel 2. stupně a paní Dagmar Hospodková, učitelka mateřské školy. Všem jim přeji, aby zde našli hodně a chytré žáky, radost a spokojenost z dobře

vykonané práce, aby brzy byli pracovní oporou celému kolektivu v nelehké práci a aby se brzy mezi námi cítili, jakoby sem odjakživa patřili.

Letošní rok bude pro nás pedagogy zvlášť náročným rokem. Jak již víte, škola se zapojila do projektu EU PENÍZE ŠKOLÁM, jehož cílem je zjednodušit základním školám získávání evropských dotací z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Získané peníze jsme po 1. výběrovém řízení investovali do pěti interaktivních tabulí s pojezdem a vzdělávání pedagogů. Z peněz zřizovatele jsme po druhém výběrovém řízení pořídili rozvod datové sítě do všech školních prostor a server a nyní nás čeká tvorba a pilotáž vlastních digitálních výukových materiálů. Pedagogicko vzdělávací činnost na naší škole by se tak měla maximálně možně modernizovat, neměli bychom v žádném případě zaostávat ve vybavenosti učeben a vzdělanosti učitelů a měli bychom rozhodně držet krok s těmi nejlépe vybavenými školami v okrese, a troufám si tvrdit i v republice. Pro tuto novou práci máme nadšené a chápající pedagogy a vaše chytré děti. Po obdržení zbývajících 40% dotace vypíšeme ještě 3. výběrové řízení, tentokrát na novou, moderní počítačovou učebnu vybavenou 20 až 24 počítači.

Někomu se může zdát, že toto všechno je sice nové, ale samozřejmé. Myslím tím techniku, naši velkou, prostornou, čistou a moderní školu. Je i není to pravda. Rozhodně tomu tak není všude na světě. Viděla jsem letos o prázdninách na vlastní oči úplně jiné školy - obyčejné, poloprázdné, polorozpadlé, téměř bez pomůcek. Děti tam vůbec neměly krásné aktovky, penály plné pastelek a per, nenosí super moderní oblečení. Přesto jsou stejné jako naše děti. Také umí hrát fot-

bal a domino, smát se vtipům, krásně malovat, pěkně zpívat a být dětsky bezstarostné a šťastné. A vůbec nejsou hloupé! Stejně jako naše děti se učí psát, číst, počítat, poznávat svět. A taky je nikdo nemusí učit zlobit. Mají to v sobě asi jako ta naše „zlobidla“. Některé z nich jsou možná víc ušmudlané, obyčejněji oblečené, ale umí poděkovat a dokáží být asi o něco víc vděčnější i za sebemenší dárek. Jiskřičky v jejich očích jednoznačně signalizují „obyčejné“ šťastné dětství, protože mají vedle sebe milující rodiče, spoustu kamarádů a ve škole svého učitele, kterého poslouchají, váží si ho a svou školu milují.

Moc si přeji,

aby si naše děti také vážily svých učitelů, protože oni tu jsou pro ně, jsou připraveni dát jim ze sebe, ze svých vědomostí a dovedností maximum,

aby si své školy považovaly, chodily do ní rády, neboť je jedinečná, originální, krásná, čistá, barevná, moderně vybavená,

aby své osobní věci používaly a využívaly k učení, hraní,...neničily je, protože jste jim je s láskou vybrali a koupili vy, rodiče,

Veřejné poděkování

Děkuji zřizovateli ZŠ a MŠ – městyso Březno, jmenovitě paní starostce B. Adamcové, panu místostarostovi Z. Valentovi a dalším členům rady paní ing. V. Konejlové, paní ing. P. Horákové a panu J. Pavelkovi za vstřícnost a následné schválení mimořádné akce. Tou byla **celková rekonstrukce hlavního vchodu do základní školy** a úprava přilehlého okolí po vyvrácení smrku při bouři. Věřte mi, bylo to nutné a za velkého přispění šikovných rukou pana Pavelky se to myslím podařilo na velkou 1 s * .

Jsem opravdu moc ráda, že opět mohu poděkovat i některým rodičům za obětavou pomoc a sponzorské dary, které dali naší škole.

aby ve škole našly nové kamarády, s kterými jim bude dobře, u kterých naleznou pochopení a pomoc, když ji budou potřebovat, ale kterým také ony budou schopné a ochotné pomoc kdykoliv vrátit.

Jednoduše – **přeji** všem stávajícím i nově nastupujícím **učitelům** mnoho energie, ještě více trpělivosti a tolerance při každodenní náročné práci,

rodičům přeji chytré a šikovné syny a dcery, žákovské knížky plné jedniček, ale též abyste si pedagogů vážili, všemožně jim byli nápomocni v jejich nelehké úloze a aby i oni u vás našli pochopení,

správním zaměstnancům pořádné a poslušné děti,

kuchařkám spokojené strážníky a vyjedené talíře a

neskromně **sobě** stabilnější pedagogický sbor, vzkvétající školu a stále chápatelého zřizovatele.

Mgr. Dana Rudolfová, ředitelka ZŠ a MŠ Březno

Moc, moc **DĚKUJI** rodičům našich prvňáčků za pomoc při malování a úklidu jejich třídy, jmenovitě: rodičům Marka Slavíka a Jana Michalecha, tatínkovi Jakuba Rady a mamince Filipa Duřta. Mamince Ondry Brodského děkujeme za výrobu formule do celoškolní soutěže a maminkám za batikování originálních oranžových triček pro všechny děti do barevného dne na škole. Třídní učitelka V. Klímová děkuje všem rodičům za pomoc při sběru papíru, žaludů a kaštanů.

Taktéž rodiče „druháčků“ pomohli, jak mohli - s malováním i úklidem - byli to Jančovi, Mokrejšovi, paní Koutová, Procházková, Štanderová, Havlíčková, Tůmová, Čapková, Karlová, Jechová, Hlaváčová a páni Spěšný, Hrdlička, Pravý. Všem upřímný DÍK.

PODĚKOVÁNÍ posílám též panu Rejzlovi, tatínkovi našeho „třetáka“, který vyrobil krásnou formuli pro třídu do soutěže a všem rodičům DĚKUJE paní učitelka Mokrejšová za perfektní spolupráci při ukončení minulého školního roku i při „rozjezdu“ školního roku nového.

DÍKY posílám i paní Semiánové, a to za výrobu formule pro super jízdu školní soutěží a všem rodičům žáků 4. ročníku za spolupráci a poskytnutí kancelářských potřeb do třídy.

V 5. ročníku posílám PODĚKOVÁNÍ paní Juhaňákové a paní Fidlerové za darování pokojových stromků na chodby školy, paní Lauberové, Knížkové a Konopkové za poskytnutí kancelářských papírů a všem rodičům za pomoc při sběru.

Učebnu 6. třídy pomohli paní učitelce Pilné před zahájením školního roku vymalovat a uklidit rodiče Terezy Duté a maminka Andrei Svobodové a pan Rejzl se

opět postaral o zhotovení formule do školní soutěže. I všem těmto rodičům patří uznání a upřímné kouzelné slovíčko DĚKUJI.

Třídu „sedmáků“ sama připravila (vymalovala) paní učitelka Hájková a novou školní družinu vymalovala nová vychovatelka paní Němečková za vydatné pomoci pana učitele Pištěka. S přestěhováním své třídy se musel vypořádat pan učitel Hašlar. Všechny tyto změny v objemnější náplni práce pocítili i správní zaměstnanci, paní Křemečková, Kasalová a pan Ňorba. I jim **všem** patří mé velké PODĚKOVÁNÍ.

Do budoucna se těším na spolupráci se všemi dalšími, kteří nám jakkoli chtějí pomáhat a zejména dětem zpříjemnit prostředí tříd, celé školy i okolí.

Dana Rudofová

Komise pro občanské a sociální záležitosti

Vítání Občánek.....

V sobotu 8. října proběhla uvítací akce malých dětí do našeho společného života v prostorách ZŠ, kde se sešlo i několik dětí s učitelkami, které potěšily maminky a všechny přítomné básničkou nebo zpěvem. Již tradiční akce po roce uvedla do života deset nejmenších občánek.

Velice pěkně k rodičům promluvila naše paní starostka. Je velmi pochvalné, že každým rokem má náš městys vzrůstající

tendenci v počtu obyvatel a tím i zaručuje, že i naše školka zůstane na nějakou dobu plně obsazená.

Akce nebyla příliš dlouhá díky náročnosti pro nejmenší návštěvníky, ale jistě plnohodnotná, jako událost, která zasáhla do života jejich rodičů.

Komise pro občanské a sociální záležitosti.

Dušičky

První dva listopadové dny vzpomínáme na své blízké, kteří už nejsou mezi námi. V kalendáři je 1. listopad označen jako Svátek všech svatých a 2. listopad jako Památka zesnulých. Běžně se jim říká Dušičky. V tyto dny navštěvujeme posvěcená místa odpočinku našich nejbližších zesnulých na hřbitovech, abychom upravili okolí hrobu, položili věnec, květiny a hlavně zapálili svíčku a tak uctili jejich památku.

Podle lidových tradic prý v předvečer Dušiček mohou duše zemřelých na jednu noc v roce z očištění, kde v plamenech pykají za své hříchy. V Čechách se v ten večer plnily lampy máslem místo olejem, aby si dušičky mohly potřít popáleniny způsobené očištěním. Také se vhažovalo jídlo do ohně, což bylo považováno za částečné vykoupení z hříchů či za dar duším na přilepšenou. Když

se ráno rozezněly kostelní zvony, vracely se duše zase zpět.

Říkalo se také, že když 2. listopadu prší, zemřelí oplakávají své hříchy. Dušičky údajně dostaly jméno podle speciálního pečiva, které se na den svátku Všem svatých peklo na venkově. Tímto pečivem byly obdarovávány děti, pocestní, ale také žebráci a chudí lidé při cestě na hřbitov nebo do kostela. Někde byly tzv. dušičky kynuté čtyřhranné buchtý zadělávané mlékem a plněné povidly nebo mákem a sušeným ovocem. Jinde se jim říkalo kosti svatých či boží kosti, byly z kynutého nebo chlebového těsta a měly tvar kostí. Válečky těsta se na konci tvarovaly tak, aby svým vzhledem připomínaly kost. Pekly se buď samostatně, nebo se dvě položily křížem přes sebe, aby vypadaly jako zkřížené hnáty.

České boží kosti.

500g polohrubé mouky, 30g kvasnic, 60g cukru, 60g změkklého tuku, 250 ml mléka, 2 žloutky, 1 lžička soli, mouka na vál, máslo na potřetí, cukr na poprášení.

Do části vlažného mléka dejte trošku cukru, 1 lžičku mouky, rozdrobte droždí a nechte vzejít kvásek. Mouku smíchejte se solí a cukrem, přidejte rozpuštěný vlažný tuk, žloutky rozšlehané ve zbylém vlažném mléce a vše přidejte k mouce. S vykynutým kváskem zadělejte těsto, dobře ho vypracujte, aby se nelepilo k míse a zakryté nechte na teplém místě vykynout. Z vykynutého těsta na pomoučeném vále vyválejte stejně dlouhé válečky o průměru asi 1 cm. Vytvarujte je do podoby kostí, můžete přeložit dvě přes sebe. Rozložte je na plech vyložený pečicím papírem, potřete rozpuštěným máslem a upečte je při teplotě asi 200 stupňů do zlatova. Před podáváním pocukrujte!

Zdenka Nečesaná

Baráčeknická obec

Vlastenecko dobročinná obec baráčeknická pro Březno a okolí.

Na ukončení první půlky tohoto roku jsme si udělali malé bilanční posezení v březenské hospůdce, měli jsme uzenu kýtu, pí. hostinská nás obsloužila dobrým pivem a tak jsme si hezky poseděli, zhodnotili co jsme stihli a co ne a vzájemně si popřáli hezkou dovolenou a prázdniny.

Čas dovolených a prázdnin jsme trávili každý po svém, pár nás jelo na Slovensko na Roháče, pár do Jižních Čech, někteří zůstali doma, ale i v tomto čase jsme se setkávali na různých akcích.

Začátkem července jsme se zúčastnili prvního ročníku Pojizerského folklorního festivalu. Festival se povedl a všichni doufají, že budou následovat další ročníky.

V Bakově nás bylo sice jenom pár Březenských baráčekníků, ale udělali jsme si na chvíli čas a navštívili Bakovské muzeum. To co jsme tam uviděli, nás ohromě překvapilo. Prostorově skutečně malé muzeum, ale tak krásně uspořádané a bohaté na spoustu unikátních památek. Byl tam pan průvodce, který nás uchvátil svými vědomostmi a ochotou, až nám bylo trapně, že jsme odtamtud pospíchali na festival. Všem toto muzeum doporučuji.

Většinu našich akcí pořádaly tolik čínorodé „Březenské mažoretky“, byl to třeba fotbal - srandamač, odpoledne v jejich stylu na Židněveském hřišti se spoustou zábavy a legrace a další oslavy a setkání.

Největší březenskou akcí tohoto léta ovšem byl druhý ročník „Březenských divadelních slavností“. Slavnosti proběhli pod hlavičkou Baráčekníků i když se na jejich přípravách podílely všechny březenské spolky a lidé, vyzdobilo se náměstí, přivezly lavice na sezení, slunečníky, přistavil se návěs pro muziku, paní Krouská se postarala o občerstvení a pak již jsme jenom čekali na začátek představení. Byli jsme zvědaví, co si náš Březenský divadelní spolek připravil. Vloni si totiž nastavili laťku s hrou „Sněhurka“ dost vysoko, ale opět se překonali. Zahráli nám hru „Libuše“, nejen, že hra popisuje událost z našich národních dějin, ale i byla krásně zasazena do našeho městyse a zahrána ve vkusném lehkém úsměvném stylu.

Úspěch byl veliký..... Chci jim touto cestou za Březenské baráčekníky moc poděkovat, víme, co času a úsilí je to stálo. Děkujeme i všem ostatním, co se na přípravách podíleli, kapele LK2, která pak hrála do večerních hodin, počasí které nám vydrželo i Obecnímu úřadu městyse Březno.

Konšelé BO

Historické okénko Března

Výzdoba chrámu sv. Václava byla velmi honosně a bohatě pojata díky místní movité šlechtě, která na sobě nechala znát, že opravdu nevlastní jen venkovské tvrze, ale

i bohatá a velkolepá panství, jako tomu bylo i ve Východních Čechách.

Jak už bylo v některém z předešlých článků napsáno, bylo západní průčelí kostela zdobeno množstvím sochařských děl, která vyšla z mistrovských rukou sochařů Jelínků, kteří měli původní sídlo v Sobotce a později v Kosmonosech. Západní průčelí neslo mohutný štít s velikou nikou, kde byla umístěna socha sv. Václava, Nesvětější Trojice, a menších zdobných prvků. Okraje štítu tvořily mohutné voluty, které zdobí většinu barokních kostelů.

V současné době známe kostel pouze v podobě s přistavěnou předsíní, která pochází až z přestavby kolem roku 1819. Je tedy celkem jasné, že hlavní vstupní bránu tvořily dvoukřídlé dveře umístěné v předsíni a nad nimi je zavěšen mohutný alianční znak spřízněných příbuzenských rodů Bubnů z Litic. Vprostřed spatřujeme hlavní znak, který je půlený (buben/lvice v královské koruně), patřící **Bubnům**. Po pravé straně spatřujeme čtvrcený erb hr. rodiny **Nosticů**, po levé straně je osazen opět čtvrcený erb severočeské rodiny **Gallasů**. Tyto hraběcí rody byly v přímém příbuzenském poměru a pravděpodobně se i finančně podíleli při stavbě chrámu.

Ještě se vraťme k samé výzdobě exteriéru kostela, kde nelze opomenout řadu bust a soch světců v životní velikosti. Chrám byl pojat, jako seskupení apoštolů.

V západním průčelí byly v nikách nad předsíní osazeny sv. Petr a Pavel, vpravo dole sv. Jan, nad ním sv. Kazimír, výše v nice sv. Anna a nad ní sv. Florián. Vlevo dole sv. Vojtěch, sv. Ludmila, výše v nice sv. Alžběta a nad ní sv. Roch. Na jižní straně nad okny sv. Ondřej, sv. Bartoloměj, sv. Jan, sv. Jakub (starší). Na severní straně sv. Matouš, sv. Tomáš, sv. Juda, sv. Šimon.

Nad okny presbytáře byly busty vytvořeny z náhrobkových kamenů, které nebyly zazděny, ale pouze jen zavěšeny. Na jejich zadní straně se dochovaly reliéfy s nápisem z roku 1585 a s erbem hrabat z Bubna. Jedná se o busty světců, na jihovýchodě sv. Filipa a na severovýchodě sv. Jakuba.

Vnitřek kostela byl zloben sochami ze dřeva, opět je kompletní dílo připísáno rodině Jelínků z Kosmonos kolem roku 1760. Nejdříve se zabývejme malbami na stropě a v lunetách nad oratořemi. Loď kostela je klenutá s valenou klenbou. Na stropě lodi spatřujeme tzv. zrcadla, ve kterých jsou malby, od západu – oslava Písma (kniha Bible), jako Slova Božího, oslava Eucharistie (Hostie a kalich), oslava Krista Spasitele (v podobě beránka), oslava Nejsvětější Trojice (tzv. Boží oko a holubice). V lunetách nad oratořemi je výjev hrajících andělů

Kostel byl vymalován naposled v roce 1932 dodnes fungující firmou z ateliéru Břetislava Kafky z Červeného Kostelce. Malby jsou novodobé. Předchozí malba byla světle modrá a není známo, jak vypadal kostel ve své původní podobě. Pravděpodobně byl mobiliář ještě dlouho po vysvěcení chrámu doplňován a svoji posvátnou funkci plnila nika za hlavním oltářním obrazem, kterou vyplňovala malá socha postavy pravděpodobně nějakého světce. Kostel získal svojí úplnou krásu až doplněním všech zadaných prací, které jelínkovská dílna postupně dodávala díky nedostatku času a vytížením dalších zakázek pro kostely v okolí. Úplnost kostel získával postupně až do konce 18. stol.

O řezbářských dílech této rodiny, které zdobily náš chrám si budete moci přečíst v příštím čísle.

Zdenka Nečesaná

Březenský krtek

Putování s krtkem, aneb propadl jsem se kam jsem zrovna nepotřeboval.....

Další VI. díl – Barokní šlechtická hrobka pod presbytářem kostela.

Šlechtická hrobka Bubnů z Litic byla vystavěna jako hlavní místo odpočinku této hraběcí rodiny. Výzdoba chrámu této „pohřební kaple“ měla dokazovat na velikou moc a movitost pánů, majících i rozsáhlé statky kolem řeky Orlice ve východních Čechách. Výzdoba chrámu byla na svojí dobu velmi bohatá a velmi štědře za ní bylo zhotoviteli Jelínkovi zapláceno.

Podobně tomu bylo i v oné pohřební síni, která ještě dnes nese jeden prvek, či detail výzdoby, která vlivy podzemí vzala za své. Jednalo se o velmi zajímavě vymalovanou síň hrobky. Vstup dolů pod podlahu signalizuje mramorová deska o rozměrech 1.48 x 0.98 m, se čtyřmi tyčovými úchyty k vyzvednutí. Tato deska je již dnes značně vyšlapaná, neboť se nachází v nejméně frekventovanějším místě proti oltáři. Skutečnost, že zde leží právě katoličtí příslušníci bubnovského rodu signalizuje nápis, na kterém jsme mohli před časem najít text:

ANNO 1721 DIE 29. NOVEMBRIS
IN DOMINO OBIIT ILMVS
D: D: ADAMVS MAXMILIANVS
S: R: I: COMES DE BVBNA
ET LITIZ S: C: R: M: CAMER:
AETATIS SVAE ANN : 74.

(erb Bubnů z Litic)

Text označuje datum úmrtí A. M. z Bubna dne 29.11 1721 ve věku 74 let. Z historických materiálů víme, že zde byli pohřbeni další příslušníci rodu, z nichž nejzajímavější je mladá dcera zakladatele chrámu Lukrécie Konstancie z Bubna. Mramorová deska zakrývá prostor pod podlahou, který

odhaluje část gotických základů původního menšího kostela. Prostor je rozdělen do dvou místností. Druhá přistavěná místnost zasahuje k jihu směrem k věži. Zdivo tvoří smíšené prvky pískovcových kvádrů spolu s cihlami. Příčka do vedlejší síně je vystavěna z barokních cihel. Na severní zdi se dochovalo torzo fresky na omítce, skládající se ze žlutého pruhu s kruhovým žlutočerveným ornamentem na podkladu vínové barvy, které bylo pravděpodobně celoplošné.

V roce 1819 byla známa návštěva hrobky, do které není přístup po schodech a bylo zde nalezeno několik dřevěných rakví a dvě cínové. V současné době zde byla nalezena pouze torza dřevěných částí a ostatků kostí, které pravděpodobně patří některé z ženských příslušnic rodu.

Bohužel i tato posvátná místnost byla navštívena neblahými lidskými vlivy a vyloupena, o čemž svědčí vylámaná podlaha kolem desky a velmi nepřístojné chování uvnitř, neboť valná většina artefaktů byla poházena v celém prostoru a důkazem zůstaly i jasné stopy lidských šlépějí.

Klenutá místnost opisuje půdorys presbytáře a strop v klenbě dosahuje 3m. Vedlejší místnost nebyla využita pro pohřební i jiné účely. Tento prostor nenese ani žádné známky po zazdívce do dalších spojovacích traktů. Bohužel není žádná z těchto místností odvětrávána a nemá ani žádný průduch a vlhkost zde způsobuje silné narušení kamene a tím i nasakuje vodu i do zdí chrámu.

Příští pokračování v VII. Díle o barokním sklepe pod farou.

K dalšímu putování zve Váš krteček.

Návrat ztraceného času

V dnešní přetechnizované době má občan prostřednictvím moderních médií možnost dovědět se o dění na celém světě během několika hodin. Tuto skutečnost nutno chápat jako vývojový trend, který má trvalé pokračování a určuje tempo dnešního života.

Domnívám se, že občanu žijícímu na venkově v obci by neměli chybět informace o tom, jak probíhal život jejich předků, kteří zanechali dalším generacím nejen hmotné statky, ale též kulturní dědictví, které vytvářeli za mnohdy nelehkých podmínek.

Pokusím se v této eseji podat částečný přehled informací týkajících se dění v obci Března v období několika generací zpět.

Začnu třeba netypickou úvahou a to o Sokolském hnutí v Březně. O vzniku a působení „Sokola“ v Březně je zachována velmi vzorně napsaná kronika započatá br. Slivkou a pokračovatelem Janem Baudyšem, bývalým učitelem obecné školy v Březně. Kronika je velmi obsažná a vystihuje všechny události týkající se vzniku Sokola, stavby sokolovny, její financování a působení všech složek jak tělovýchovných tak osvětových.

Připomenu, že průkopníkem v té době pokrokové vlastenecké a humánní myšlenky Dr. Miroslava Tyrše a Dr. Fügnera byl náš první prezident Čsl. republiky Dr. T. G. Masaryk a rovněž prezident Dr. Eduard Beneš. Z poznatků dosud nejstaršího žijícího bratra Toníka Nováka považuji za nutné se zmínit o začátcích působení Sokola v Březně.

Prvým starostou Sokola byl zvolen v r. 1919 po návratu z Ruských légií br. Josef Vacek ze Židněvse. Prvním náčelníkem byl zvolen br. Josef Jáchym a cvičení bylo provozováno na jeho zahradě a ve stodole (usedlost mezi Vackovými a Příbylovými na Podol-

ci). Toník Novák se svými bratry Václavem a Jaroslavem se zúčastňovali cvičení jako jedni z prvních. První náčelníci byla v té době zvolena sestra Blažena Vacková. Druhým náčelníkem byl zvolen br. Josef Kodeš, býv. majitel pekárny a rovněž zakladatel oddílu házené. Dalšími cvičiteli byli bratři Hrobník Václav, Najman Jaroslav, Pišl Rudolf, Čochňář Václav, Kaňka Jaroslav a další. V nově vybudované sokolovně, kromě tělovýchovy byla provozována činnost osvětová. Pořádány byly sokolské akademie, přednášky, dětské dny, šibřinky, zvláště pak divadelní hry a biograf. Obohacením kulturních večerů, bylo předvedení zpěvu a hry na klavír bývalým hudebním skladatelem a učitelem Hugo Dohnalem. Ochotnické divadlo z počátku režirované sestrou Rösslerovou a později sestrou Čechovou doznalo velkého rozkvětu a v té době mělo velmi dobrou úroveň. Bylo sehráno mnoho dramatických her a později oblíbených operet. Jen některé uvedu: Lucerna, Maryša, Psohlavci z operet Bílá infanterie, Vesnička zpívá, Na sv. Kopečku, Na tý louce zelený, Brandejští dragouni aj. Úspěšnými ochotníky v té době byli Hrobník Jaroslav, Adamec František, Hošek Václav, Ctibúrek Václav, Frus Josef, Hradec Josef, Horáková Alžběta, Procházková Jarmila, Vitmajerová Hana, Vacková Marie, Sedláček Jaroslav, Svárovská Ludmila, Horáková Marie, Křovinová Růžena, Svoboda Václav, Čechová Marie, Horecká a další. Přínosem společenských událostí byl též pěvecký kroužek za vedení bývalého řídicího učitele br. Jaroslava Špačka.

Nejdelší období starostování téměř dvou desetiletí bylo tehdy svěřeno br. Horákovi Václavu, rolníku z Března až do r. 1941, kdy došlo k likvidaci Sokola německými okupanty. Za jeho působení v této funkci byla

všestranná činnost Sokola velmi úspěšná jak tělovýchovná tak osvětová. Kromě své nelehké práce, věnoval velkou část svého času ušlechtilé sokolské myšlence. Není možno se nezmínit, že v době násilné socializace v padesátých letech byl veden na indexu k vystěhování. Rozvážnost moudřejších to-
muto aktu zabránila.

Ve dvacátých letech byla ustanovena Fúgnerova župa odbor házené, do které spadaly Sokol Mladá Boleslav, Turnov, Bakov n. Jizerou, Podlázky, Bukovno, Dobrovice, Bělá p. Bezdězem, Dolní Bousov a Březno. Prvními hráči březenské házené byli muži br. Horák Karel, bratři Jenda a Slávek Knížkovi ze Židněvse, Macoun Josef z Kolomut, Hrobník Jaroslav, Podobský Mirek, Pojíkar Jaroslav, Šolc Václav, Burián Josef, Šnýdr z Kolomut, Žalud František a Kerda Josef.

Pokračovatelé oddílu házené, kteří dosahovali velmi dobré úrovně a přispěli k dobrému jménu házenkářů v našem kraji byli Slavík Ladislav, Boudyš Lalík, Sedláč Boudyš Lalík, Sedláček Jaroslav, Novák Toník, Báček Josef, Beneš Josef, Dlask Oldřich a Frantík, Pácal Václav, Šnýdr František z Kolomut, Šidlauer Miroslav ze Sukorad, Ctibůrek Václav ze Židněvse, Bartoš Václav, Kujan Ladislav z Mladé Boleslavi, Hašlar z Čejetic, Pojíkar Václav, Horák Václav, Valenta Alois, Najman z Podlázek.

V roce 1939 v soutěži Středočeského kraje zvítězil oddíl házené Březno a postoupil do divize, kde sehrál zápasy s S. K. Prahou Smíchovem, s úředníky Karlín, Slepoticemi, s Moravany, s Humpolcem, s Ikarem Kukleny, s Ostroměři a Náchodem. V této soutěži byl vyhlášen nejlepším hráčem Vladimír Boudyš z Března. „Lála“, jak jsme mu říkali byl skutečně důstojným reprezentantem nejen ve sportu, ale i v civilním životě. Vystudoval medicínu a působil jako lékař v Poděbradech a později jako primář v Konstantinových lázních. Byl autorem kroniky házené, ve které pečlivě uvádí sportovní události. Činnost v házené byla též obohacena založením oddí-

lu dorostenek a žen. Těto zálibě se věnovaly sestry Bahníková Anna, Masopustová Jiřina, Skramužská Blažena, Žaludová Marie, Vacková Marie, Petříková Slávina a Jiřina, Vitmajerová Hana, Barešová Marie, Barešová Vlasta, Křovinová Marie, Lochmanová Marie, Báčková Blažena, Sedláčková Anna, Šimonová Vlasta z Dolánek, Kalivodová Jenka, Řezáčová Miluše ze Židněvse, Macková Marie ze Řepova a další.

Značná účast občanů při sportovních utkáních vyjadřovala oblibu a podporu tomuto zápolení. Do koloritu působení v Březně též přispěl br. Jindřich Soubusta, člen Sokola v Lipsku, odkud pravidelně zajížděl každé prázdniny do Března ke své tetě Vackové. Jeho velikou zálibou se stalo fotografování, které se později stalo jeho povoláním. Z dob pobytu ve Březně pořídil nespočetně zdařilých snímků, které presentoval v souhrnné výstavě v r. 1998 v renovované základní škole v Březně. Pro účastníky výstavy to byla výjimečná vzácná událost, neboť zachycovala život několika generací v obci Března.

Nákladné, především nutné rekonstrukce se též dočkala Sokolovna, která byla v r. 1999 zdárně dokončena a slavnostně předána svému účelu. Vedení obce Března se tohoto úkolu zhostilo velmi úspěšně a doufám, že je přání občanů, aby v podobných akcích bylo pokračováno a tím zachovány kulturní hodnoty naší obce dalším generacím. Dík patří všem, kteří mají na této akci zásluhu.

Závěrem bych dodal, že jsme svědky obrovského technického rozvoje, naproti tomu co mravní úroveň naší společnosti ne pokulhává, ale kulhá. Bolavého světa pomůžte vyléčit politika s vědou mravnosti, která by měla být podložena odpovědností za svět. Je to povinnost slušných lidí.

Motto: Zkušenost je jediný zdroj pravdy, je to ona, která nás může naučit něčemu novému.

1. 9. 2000 zpracoval Dufek Květoslav

Toulky minulostí naším krajem

Mladoboleslavská pošta

Pošta se stala v Mladé Boleslavi státní institucí až dnem 1. prosince 1886. Do té doby stát pronajímal poštovní úřad vhodným uchazečům, c.k. pošt mistrům, a poslední z nich, Karel Radimský, získal tento úřad dědičně, takže po jeho smrti od roku 1877 do roku 1886 spravovali zdejší poštu jeho dědicové. V tehdejší monarchii nebyly privátní pošty ničím neobvyklým, ostatně šlechtický rod Thurn-Taxisů získal právo provozovat poštovní spojení mezi Vídní a Bruselem již v roce 1516. Po několik století převládala v poštovníctví doprava osob, než se postupně rozšířilo posílání listovních zásilek a balíků.

Mladoboleslavská pošta sídlila od druhé poloviny 18. století v domě čp. 17/II. na Novém městě. Dnes už tento objekt na náměstí Míru nenajdete, celou frontu domu nahradil spíše nádraží připomínající objekt, kde je mj. i Jizerka. Průjezdem z náměstí se vjíždělo na nevelký dvůr, kde byly hlavně maštale a další hospodářské objekty k zaopatření koňských potahů. V hlavní budově byla úřadovna se dvěma úředníky, zajišťujícími jednak odbavování cestujících, jednak podávání listovních a balíkových zásilek.

Listonoš byl v polovině 19. století pro celé město pouze jeden – jmenoval se Bachmann. K domu pošty přiléhala srázná ulice (Ve Skalici), která se jmenovala Poštovská, jak se dodnes můžeme dočíst na starých popisných číslech některých domů. Důležitými prostory staré pošty byla i šenkovna místnost a hostinské pokoje. Zvenčí byla bu-

dova opatřena rakouským státním znakem a po celou noc označena dvěma svítilnami.

Stará pošta byla jistě hlavní stací, odkud se z města rozjížděly osobní dostavníky do okolních měst. Spojení s Prahou do roku 1861 zajišťovaly dva spoje, cesta trvala 7 hodin (přepřahalo se v Benátkách a Brandýse), příjezd ke stanovišti boleslavských dostavníků před hospodou U tří kaprů na Novém městě pražském byl kolem 14. hodiny. Již v poledne vyjížděl do Boleslavi opačný spoj z Prahy.

Později spojení s Prahou mírně zkrátil nově zavedený a dvěma páry koní tažený „rychlík“, který trasu zdolal za 6 hodin. Dostavníky příliš pohodlí cestujících neposkytly. Měly kapacitu 8 – 12 osob, cesty byly špatné, prašné, pasažéři byli nuceni snášet parná vedra či třesknuté zimy v drkotavých vozech, takže půlhodinová zastávka při dvojitým přepřahání byla pro ně asi velmi vítaná.

Postupně se dostavníkové dopravě začali věnovat i jiní povozníci (Werner, Goldberg, Weidl, Patočka) a vznikly další štace (U Vodků, U zlatého beránka, U Jáchymů) a osobní doprava směřovala do Liberce, České Lípy, přes Dobrovici a Loučeň do Nymburka či přes Sobotku do Jičína.

Z roku 1844 se zachovala ojedinělá zpráva o dopravní nehodě, k níž došlo na Novém městě boleslavském nedaleko staré pošty. Koně pražského dostavníku se splašili a vůz se převrátil, při čemž došlo k poškození roubení u městské kašny, dva cestující utrpěli zranění.

V polovině 60. let 19. věku byla zahájena železniční doprava tzv. Kralupsko-

turnovské dráhy, která velmi rychle osobní dostavňkovou dopravu, zprvu do Prahy a Liberce, později po výstavbě dalších tratí (1870 Nymburk – Rumburk, 1883 Bakov – Kopidlno, Dobruška-Dětenice, 1897 Mšeno – Dolní Cetno, 1905 Ml. Boleslav – Stará Paka aj.) i do jiných míst zcela zrušila. Poště však zůstaly neméně důležité, spíše mnohem významnější funkce: z těch původních zasilatelství dopisů a balíků, z těch novějších telegraf a telefon.

Koncem 19. století se boleslavská pošta rozrostla a bylo při ní systemizováno 8 úředníků, 4 listonoši a 9 sluhů. Prvním přednostou zdejší pošty byl od roku 1886 Ferdinand Schaniel. Začátkem 20. století boleslavská pošta doručila ročně asi 1,4 miliony dopisů, 60 tisíc poštovních poukázek, 50 tisíc doporučených dopisů a 60 tisíc balíků. Služnou agendu vykazovala i poštovní spořitelna.

Bylo evidentní, že stará budova na Novém městě přestala vyhovovat svému účelu. A protože v letech 1908-09 mělo podobné problémy město s umístěním městské spořitelny, která byla do té doby v nové radnici, bylo rozhodnuto postavit na Školním (nyní Komenského) náměstí nové sídlo, v němž by byla umístěna jak městská spořitelna, tak i nový státní nájemník – erární pošta. Nový objekt byl předán svému účelu v roce 1909 a vyžádal si nákladu 189 tisíc

korun. V jeho levé části byla spořitelna, v pravé pošta. V přízemí pošty byly přepážky listovní a balíkové, v 1. patře pak přepážky peněžní, pokladna poštovní spořitelna a prodej cenin (pravá část), vlevo pak telegraf a telefon. V roce 1912 pracovalo na poště 24 úředníků, 13 zřízenců a 10 doručovatelů, telefonní ústředna měla 118 účastníků.

Mnohem později přibýly v Boleslavi pošty další – v Nádražní ulici u akumulátorky a v Čejetičkách, v druhé polovině předchozího století po zrušení předchozích, byly otevřeny nové pošty na dnešní třídě Václava Klementa a na náměstí Republiky. Ale ta hlavní pošta v secesním slohu s popisným číslem 95/II. a s pamětní deskou dramatika Emila Trévala, je vnímána obyvateli města asi nejvýrazněji.

Tak jako veškeré poštovní služby prošla i budova mnohými změnami, obrovský rozvoj spojovací techniky v posledních desetiletích přispěl k výstavbě nového objektu, dnes sídla společnosti Český Telecom. V roce 1912 bylo 118 účastníků telefonní sítě, dnes tisíce majitelů pevných stanic a mobilů. Navíc internety s maily a bůhví, co ještě přijde. Pošta prostě už není jedinou institucí, která spojuje svět. Značnou část svých primárních funkcí si však patrně podrží i v horizontu našeho věku.

PhDr. Karel Herčík

*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 140 výtisků, cena: 15 Kč
číslo výtisku 3, ročník 9, datum vydání 20. 10. 2011, místo vydání Březno
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
vydavatel: Obecní úřad Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
grafická příprava: Zbyněk Valenta*